

Microkrediet staat volop in de belangstelling en wordt noodzakelijk geacht voor de zelfstandige ontwikkeling van de allerarmsten in de wereld. Maar ondanks de toegenomen beschikbaarheid van microkrediet, is er sprake van wisselend succes. Vaak nemen potentiële leners niet deel en is er weinig bekend waarom ze wegblijven. Welvaartsverbeteringen door microkrediet op lange termijn zijn vaak ook niet bekend bij microkredietinstellingen en donoren. In het algemeen blijft empirisch onderzoek naar microkrediet achter bij de theoretische bijdragen. In dit proefschrift zijn mechanismen van microkredietverschaffing en welvaartseffecten van microkrediet empirisch onderzocht, waarbij gebruik werd gemaakt van kwantitatieve gegevens van rurale huishoudens in Noord-Ethiopië in de periode 1997–2006.

Microkrediet maakt vaak gebruik van groepsleningen, waarbij kredietnemers groepen vormen waarin men aansprakelijk is voor elkaars leningen. Dit geeft sociale druk die leners stimuleert in het zorgvuldig kiezen van partners, in het elkaar controleren van de omgang met de lening en de terugbetaling. Leners zullen daarom kwalitatief gelijkwaardige collega's met eenzelfde risicoprofiel kiezen zodat homogene kredietgroepen ontstaan. Deze hypothese van homogene kredietgroepen is empirisch getest op basis van gegevens over groepssamenstellingen. Uit de empirische analyse blijkt echter dat risicoprofielen van leners binnen microkredietgroepen in deze regio significant van elkaar verschillen. Nadere regressieanalyse toont aan dat andere sociale netwerken, zoals samenwerkende kleine handelaren, en bestaande traditionele kredietgroepen vaak ten grondslag liggen aan de vorming van microkredietgroepen. Dit verklaart deels de waargenomen heterogeniteit. Bij traditionele kredietgroepen, zoals roterende spaar-kredietgroepen, leggen deelnemers elk jaar eenzelfde bedrag in waarbij een deelnemer het totaal ingelegde bedrag kan gebruiken voor een investering. Deze bestaande netwerken lopen vaak synchroon met microkredietgroepen en beïnvloeden terugbetaling op een positieve manier.

Een belangrijk deel van het proefschrift richt zich op de langetermijnpact van microkrediet. Daarbij wordt rekening gehouden met het tijdstip en de frequentie van deelname. Zo is over een periode van tien jaar onderzocht wat de invloed is van de frequentie van deelname op de jaarlijkse consumptie per hoofd en op betere woonomstandigheden. De beschikbare data maakten het mogelijk om standaard panel data modellen uit te breiden naar

Berhane Tesfay, G. (2009) *Econometric analyses of microfinance credit group formation, contractual risks and welfare impacts in Northern Ethiopia*. Proefschrift. Wageningen: Wageningen Universiteit.

een model met individuele trends, waarbij ook rekening wordt gehouden met individuele verschillen in ontwikkeling in niet waargenomen variabelen. Dit leidt tot nauwkeuriger model-schattingen. De empirische analyse houdt expliciet rekening met het aantal keren dat een huishouden heeft deelgenomen aan microkrediet. De resultaten wijzen erop dat deze deelname aan microkrediet leidt tot significante stijgingen in de consumptie van huishoudens en tot een verhoogde kans op betere woonomstandigheden. De impact neemt daarbij toe naarmate een huishouden vaker deelneemt. Zo is de consumptie per hoofd van een huishouden dat vier keer een microlening heeft gehad gemiddeld 390 Ethiopische birr, ongeveer 47 euro, hoger vergeleken met huishoudens

die slechts één keer geleend hebben. De conclusie is dat deelname aan microkrediet niet alleen leidt tot een verbetering op korte termijn, maar dat effecten verder gaan dan de periode van deelname. Impactstudies die geen rekening houden met deze langetermijneffecten, onderschatten daarmee het effect van microkredietprogramma's.

Ook is impact gemeten aan de hand van het moment van eerste deelname. Resultaten laten hier zien dat het moment van deelname ertoe doet, wanneer men rekening houdt met selectie- en timingeffecten. Selectie-effecten kunnen ontstaan als leners van nature al een betere positie hebben om hun inkomen te verbeteren, bijvoorbeeld omdat ze betere ondernemers zijn. Timingeffecten zijn van belang omdat een latere deelnemer aan microkrediet minder kans heeft gezien een buffer op te bouwen. Vroege deelnemers zijn dus beter af dan latere deelnemers. Dit komt deels omdat de effecten van het krediet langer doorwerken dan de periode waarin geleend is. Een conclusie is dat krediet een belangrijke rol speelt in het opbouwen van buffers.

Samengevat kan men stellen dat microkrediet inderdaad werkt in deze regio, maar dat de onderliggende mechanismen vaak anders zijn dan de theorie ons doet geloven.

